

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 807

van **KLAAS SLOOTMANS**

datum: 9 augustus 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Taalbeleid bij bemiddeling

In het jaarverslag van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) over het jaar 2022 lezen we op pagina 174-176 dat VDAB aan de VCT kennelijk een vraag om advies heeft gericht over het gebruik van andere talen dan het Nederlands.

Uit het verslag van de VCT leiden wij af dat VDAB bij bemiddeling kennelijk een 'beslisboom' hanteert om te bepalen in welke omstandigheden medewerkers van VDAB een andere taal dan het Nederlands mogen gebruiken.

Een dergelijk beleid is strijdig met de wet. Artikel 36, § 1, 1°, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen stelt dat de bestuurstaal van de diensten van de Vlaamse Executieve het Nederlands is. Een eventueel andersluidend advies van de VCT, dat overigens niets anders is dan een vrijblijvend advies en de wet niet kan veranderen, om eventueel toch andere talen toe te laten verandert daar niets aan.

1. Wat was de precieze vraag van VDAB aan de VCT in verband met bemiddeling?
2. Sinds wanneer is die 'beslisboom' in voege en wat houdt die concreet in?
3. Op wiens initiatief werd die ingesteld?
4. Wanneer en waarom werd een dergelijke vraag om advies aan de VCT gesteld gelet op de duidelijke regel die is voorgeschreven in de gewone wet van 9 augustus 1980, die het Nederlands als bestuurstaal voorschrijft?
5. Hoe interpreteert de administratie het advies dat daarop door de VCT werd gegeven, kennelijk een advies contra legem, en wordt dat toegepast?
6. Wordt/wordt er in dat verband uiteindelijk toch in andere talen gecommuniceerd? Zo ja, in welke talen en in welke omstandigheden? Wat is de omvang ervan (per taal) en wat is de verhouding ten opzichte van het totaal aantal bevroagden?
7. Hoe wordt dat praktisch georganiseerd, gelet op het feit dat ambtenaren van VDAB enkel verplicht kunnen worden in het Nederlands te communiceren?
8. Wat wordt ter zake aan de medewerkers gecommuniceerd en hoe en wanneer werd dat gecommuniceerd?
9. Hoe beoordeelt de minister die gang van zaken in het licht van de wet van 9 augustus 1980? Neemt de minister desgevallend maatregelen om daar verandering in brengen?

ANTWOORD

op vraag nr. 807 van 9 augustus 2023

van **KLAAS SLOOTMANS**

1. Zie bijlage 1 met vraag en antwoord.
2. De beslisboom taalwetgeving is een onderdeel van de Communicatiewijzer die VDAB opmaakte in samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering en is in gebruik sinds 2022.

De beslisboom geeft weer in welke situaties medewerkers met hun klanten een andere taal mogen gebruiken. De beslisboom zet de adviespraktijk van de VCT om in concrete maatregelen.
3. De beslisboom werd opgemaakt in overleg en afstemming met juristen, directie en raad van bestuur van VDAB en dit in lijn met de taalwetgeving.
4. De vraag werd gesteld op 17 december 2021, vanuit de nood van medewerkers van VDAB aan concrete handvatten voor het omgaan met de grote talige diversiteit van klanten binnen de dienstverlening. Een derde (27,6%) van de niet-werkende werkzoekenden ingeschreven bij VDAB kent weinig of geen Nederlands.

5. Zie antwoord op deelvraag 6.
6. Als de vier cumulatieve voorwaarden voor het gebruik van andere talen uit de adviespraktijk van de Vaste Commissie voor taaltoezicht vervuld zijn, kunnen VDAB-medewerkers tijdelijk en uitzonderlijk andere talen gebruiken voor specifieke doelgroepen. Ze doen dit altijd in combinatie met het Nederlands, benadrukken het belang van Nederlands voor werk en maatschappelijke participatie en geven opdrachten om Nederlands te leren en te oefenen.

De frequentie, de talen en de omstandigheden worden niet geregistreerd.

Daarnaast is VDAB verplicht om met inwoners van faciliteitengemeenten die het vragen te communiceren in het Frans.

7. VDAB verplicht haar medewerkers niet om andere talen te gebruiken maar biedt wel een duidelijk afsprakenkader en de nodige ondersteuning zodat zij ook nieuwkomers de juiste dienstverlening kunnen bieden. Bijvoorbeeld via het beslismodel taalwetgeving, opleidingen eenvoudig Nederlands en het beschikbaar stellen van sociaal tolken.
8. Er wordt gecommuniceerd dat het gebruik van andere talen tijdelijk en uitzonderlijk mag als de vier cumulatieve voorwaarden voor het gebruik van andere talen uit de adviespraktijk van de Vaste Commissie voor taaltoezicht vervuld zijn. Die communicatie gebeurt via interne richtlijnen, opleidingen en instrumenten zoals het beslismodel.
9. Om de werkzaamheidsgraad van 80% te behalen, moeten we inzetten op activering van nieuwkomers. Een derde (27,6%) van de niet-werkende werkzoekenden ingeschreven bij VDAB heeft weinig of geen kennis van het Nederlands. De Vlaamse

Regering verplichtte recent de inschrijving bij VDAB van tijdelijk ontheemden en van inburgeraars bij de start van hun inburgeringstraject. Dit vormt een hefboom voor snelle activering. De taalwetgeving geeft ons de nodige handvaten om deze groep zo snel mogelijk aan de slag te krijgen én tegelijkertijd Nederlands te leren.

BIJLAGE

[Brief VCT](#)